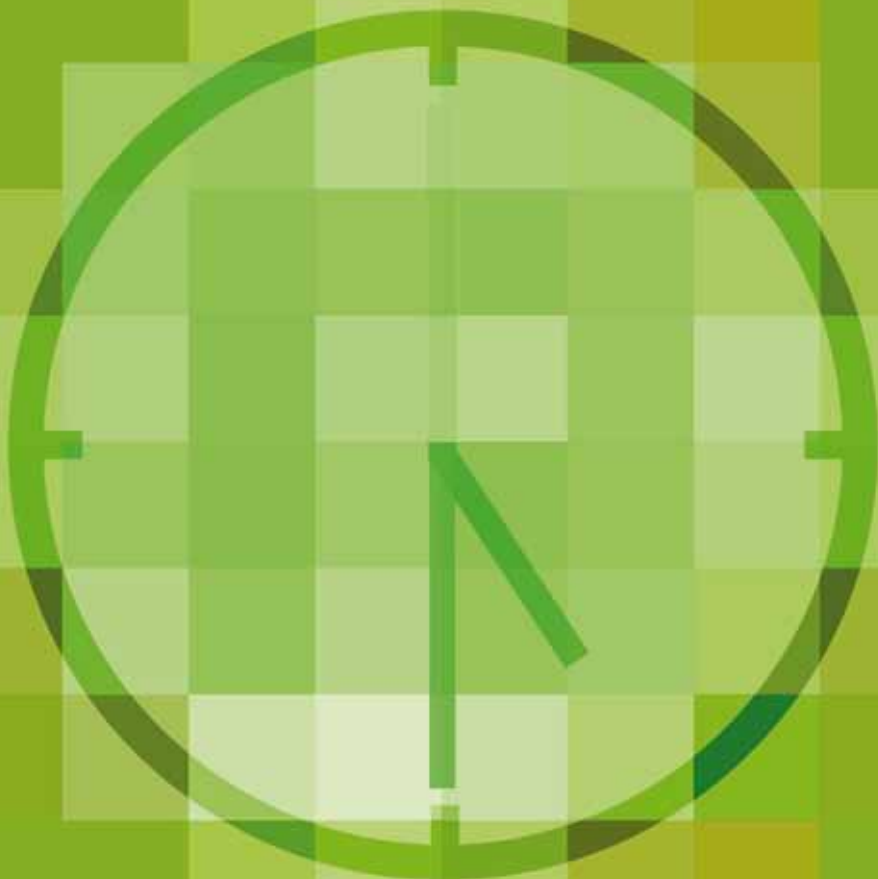

'Rekening 2010 in een half uur'

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De financiële positie	3
3. Inhoudelijke ontwikkelingen	11

1. Inleiding

Met de jaarverslaglegging 2010 legt het college verantwoording af over de beleidsmatige en financiële resultaten van 2010. De onderdelen van de programmarekening zijn wettelijk voorgeschreven en zijn qua opzet gelijk aan de programmabegroting 2010. Doel van dit document is niet alleen om in een vogelvlucht de meest opvallende zaken uit 2010 te memoreren maar tevens om de sturende rol van uw raad verder te optimaliseren. Dit doen we door op hoofdlijnen op een aantal financiële en beleidsmatige overzichten in te gaan. Daarnaast zal een aantal bijzonderheden die zich in 2010 voordeden nog eens apart worden toegelicht. De rekening in een half uur is inmiddels binnen de reguliere P&C documenten een vast onderdeel geworden.

2. De financiële positie

Resultaat

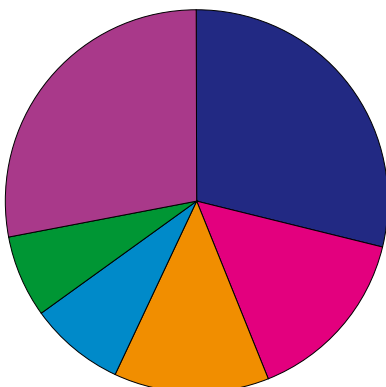
De jaarrekening 2010 laat een negatief resultaat zien van afgerond € 3,1 miljoen. Dit is een afwijking van 0,7% van de bijgestelde begroting 2010. In de programmerapportage 2010-III werd nog uitgegaan van een tekort van € 0,9 miljoen. In onderstaande tabellen wordt het te verklaren resultaat ad. € 2,1 miljoen (verschil jaarresultaat - programmerapportage 2010-III) in hoofdlijnen toegelicht. Het resultaat is opgebouwd uit baten en lasten die grotendeels incidenteel van aard zijn en hebben betrekking op diverse producten.

In tabel 1a (baten) en tabel 1b (lasten) wordt het resultaat nader uiteengezet waarbij de meest in het oog springende resultaten worden gememoreerd.

Tabel 1a: Specificatie resultaat, baten

Bedragen x € 1.000		
1	Algemene uitkering	2.310
2	Verkoop oude brandweerkazerne	1.227
3	Uitvoering WIJ (inkomensvoorziening jeugd)	1.092
4	Regionaal kompas	660
5	Craddle to craddle	593
6	Incidentele baten	2.338
Voordelig resultaat		8.220

Grafiek 1a: Verdeling baten

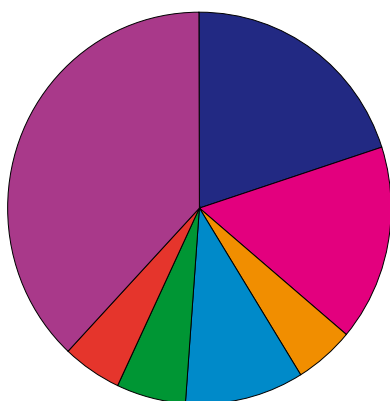

1	Algemene uitkering	29%
2	Brandweerkazerne	15%
3	WIJ	13%
4	Regionaal kompas	8%
5	C2C	7%
6	Incidentele baten	28%

Tabel 1b: Specificatie resultaat, lasten

Bedragen x € 1.000		
1	Effecten kostenverdeelstaat	- 2.118
2	Rente- en afschrijvingslasten	- 1.700
3	Algemene baten en lasten	-500
4	Bijzondere bijstand	-1.071
5	Belastingen	- 612
6	Actualisatie voorziening pensioenkosten wethouders	- 542
7	Overige	-3.820
Nadelig resultaat		-10.363

Grafiek 1b: Verdeling lasten

1	Effecten kostenverdeelstaat	20%
2	Rente- en afschrijvingslasten	16%
3	Algemene baten en lasten	5%
4	Bijzondere bijstand	10%
5	Belastingen	6%
6	Actualisatie voorziening pensioenkosten wethouders	5%
7	Overige	38%

Een gedetailleerde toelichting op het resultaat is terug te vinden in § 1.3 van het jaarverslag.

Wij stellen voor om het negatieve resultaat van € 3,1 miljoen ten laste te brengen van de algemene reserve uit de algemene dienst.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om (financiële) risico's af te dekken met behulp van middelen (bv. reserves) en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt. De te hanteren uitgangspunten zijn gebaseerd op de door de raad vastgestelde beleidsnota 'risicomanagement en weerstandsvermogen'.

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de risico's beschreven waarbij rekening wordt gehouden met de onderwerpen, impact, kans van het zich voordoen, de (eventuele) financiële gevolgen en de genomen beheersmaatregelen. Daarnaast wordt aangegeven welke mogelijkheden we hebben om de financiële gevolgen af te dekken. De ratio weerstandcapaciteit geeft aan in hoeverre de financiële risico's worden afgedekt door beschikbare, vrije middelen.

Tabel 2a: Ratio weerstandscapaciteit (voor resultaatbestemming)

Bedragen x € 1.000	
Totale weerstandscapaciteit	10.053
Benodigde weerstandscapaciteit	8.999
Overschot/tekort(-) weerstandscapaciteit	1.054
Ratio	1,12

Als de ratio 1 is worden de geïdentificeerde risico's financieel afgedekt met inachtneming van de kans dat zij zich voordoen. Het is geen wetmatigheid dat bij een ratiowaarde kleiner dan 1,0 of groter dan 2,0 direct geanticipeerd moet worden op maatregelen in de middelenfeer. Niet alle geïdentificeerde risico's zullen zich tegelijkertijd voordoen. Een ratio die lager is dan 1,0 duidt op een kwetsbaardere financiële positie met name in een situatie dat er sprake is van economisch moeilijke tijden waarin de kans op domino effecten groter is dan in economisch stabiele perioden.

In 2010 was sprake van een ratio van 1,12 voor bestemming van het rekeningresultaat. De verhoging van deze ratio ten opzichte van de begroting is mede het gevolg doordat we er steeds beter in slagen om onze risico's te identificeren en te analyseren. De stijging van de ratio van 1,12 (t.o.v. de jaarrekening 2009 en de begroting 2010) is veroorzaakt door een forse daling van de benodigde weerstandscapaciteit echter ook de totaal beschikbare weerstandscapaciteit is behoorlijk gedaald. Echter we moeten niet uit het oog verliezen dat meerjarig de ratio behoorlijk kan fluctueren als gevolg van de wisselende omvang van de algemene reserve en de ontwikkeling van de risico's in de tijd. Een actief risicomanagement blijft van groot belang.

In de jaarrekening 2010 wordt aan de raad voorgesteld om het tekort op de jaarrekening en te financieren projecten (ad. € 3,4 miljoen incidenteel, voor nadere specificatie zie jaarverslag onder § 1.5 'voorstellen incidentele vrijval') vanuit de algemene reserve te dekken. De ontwikkeling van de ratio geeft dan een zorgelijk beeld (zie onderstaande tabel 2b) dan in voorgaande tabel 2a beschreven.

Tabel 2b: Ratio weerstandscapaciteit (na resultaatbestemming)

Bedragen x € 1.000	
Totale weerstandscapaciteit	10.053
Onttrekking negatief rekeningresultaat	-3.064
Te financieren projecten/activiteiten incidentele vrijval	-3.421
Weerstandscapaciteit na resultaatbestemming	3.568
Benodigde weerstandscapaciteit	8.999
Overschot/tekort(-) weerstandscapaciteit	-5.431
Ratio	0,40

Lokale lasten

In 2009 werd voor het eerst de heffing en invordering van gemeentebelastingen verzorgd door het WBL (Waterschapsbedrijf Limburg). Vanwege de positieve ontwikkelingen mbt de uitvoering van de belasting-taken door het WBL is in 2010 besloten om over te gaan tot het voorbereiden van de oprichting van een verzelfstandigd gemeenschappelijk belastingkantoor (BsGW). De voorbereidingen hebben geleid tot een voorstel aan uw raad en aan de besturen van de beide waterschappen (Peel en Maasvallei en Roer en Overmaas) voor de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. De besturen hebben in maart 2011 positief besloten. Met ingang van 1 april 2011 is de BsGW opgericht. De door het WBL geheven belastingen vormen ongeveer 13% van de inkomsten van de gemeente Venlo. In 2010 zijn, conform raadsbesluit, de belastingtarieven OZB en hondenbelasting niet inflatoir bijgesteld, de toeristenbelasting werd met 1,4% geïndexeerd. Door het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) wordt jaarlijks een ranglijst opgesteld van alle gemeenten met betrekking tot gemeentelijke woonlasten. Op deze ranglijst is de gemeente Venlo gestegen van positie 364 in 2007 naar 292 in 2010 (1 is de gemeente met de laagste woonlasten). In 2011 zal de daling doorzetten naar 227.

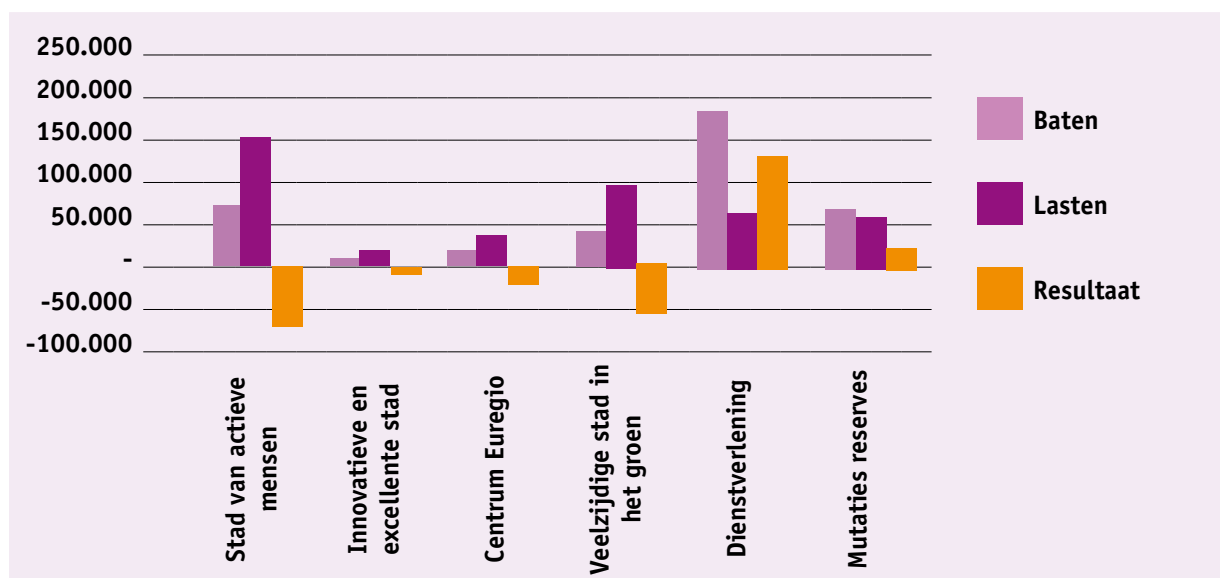
Resultaat per programma

In 2008 en 2009 zijn de gemeenteraden van Arcen&Velden en Venlo bezig geweest met een traject met als doel de realisatie van een toekomstvisie voor de gemeente Venlo. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het visiedocument 'strategische visie Venlo 2010'. Vanuit deze visie zijn uiteindelijk vijf programma's (met elk maximaal 4 programmalijnen) benoemd. In 2010 zijn, in een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de programma's, de middelen aan de programmalijnen (op hoofdproductniveau) gekoppeld. In de navolgende tabellen wordt op programmaniveau het verschil tussen baten en lasten weergegeven.

Tabel 3a: Resultaat per programma

Bedragen x € 1.000	Baten 2010	Lasten 2010	Resultaat 2010
Programma			
Stad van actieve mensen	74.078	147.142	-73.064
Innovatieve en excellente stad	5.771	14.642	-8.871
Centrum Euregio	14.088	35.968	- 21.880
Veelzijdige stad in het groen	38.775	91.725	-52.950
Dienstverlening	196.618	60.401	136.217
Mutaties reserves	76.286	58.802	17.484
Resultaat	405.616	408.680	-3.064

Grafiek 3b: Resultaat per programma

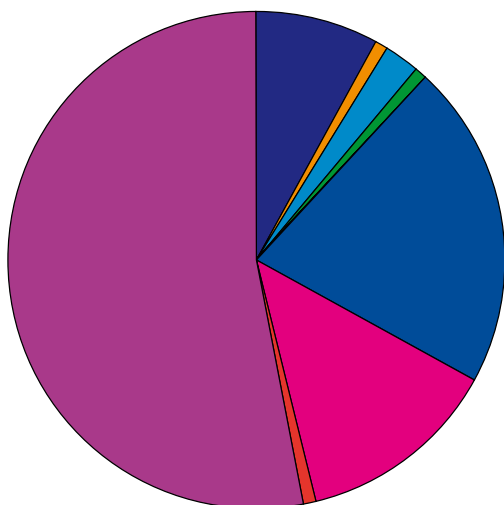
Overzicht uitgaven/inkomsten

Van de rekening zijn verschillende dwarsdoorsneden te maken. In deze paragraaf wordt de rekening uiteengezet op de zogenaamde economische categorieën van de exploitatie, kostenverdeelstaat en balans. Deze categorieën zijn in onderstaande tabel gerubriceerd en op onderdelen samengevat in een aantal componenten. Het onderdeel verrekeningen/overige heeft grotendeels betrekking op interne doorbelastingen.

Tabel 4: Overzicht uitgaven/inkomsten

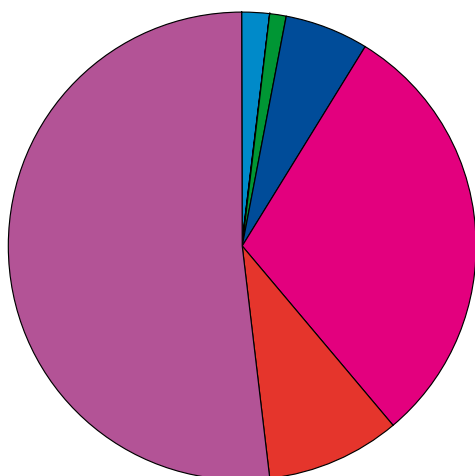
Bedragen x € 1.000	Uitgaven 2010	Inkomsten 2010
Omschrijving		
Lonen en sociale lasten	65.440	
Rente	9.722	3.006
Administratieve rente + afschrijvingen	17.391	17.391
Personeel derden	9.249	699
Energie	3.935	
Huren en pachten		5.062
Goederen	171.398	48.309
Inkomensoverdrachten/belastingen	110.190	251.461
Financiële transacties	8.156	71.756
Verrekeningen/overige	438.598	433.331
Totaal	834.079	831.015
Resultaat	-3.064	

Grafiek 4: Uitgaven

Lonen en sociale lasten	8%
Rente	1%
Administratieve rente + afschrijvingen	2%
Personeel derden	1%
Energie	0%
Huren en pachten	0%
Goederen	21%
Inkomstenoverdrachten/belastingen	13%
Financiële transacties	1%
Verrekeningen/overige	53%

Grafiek 4: Inkomsten

Lonen en sociale lasten	0%
Rente	0%
Administratieve rente + afschrijvingen	2%
Personeel derden	0%
Energie	0%
Huren en pachten	1%
Goederen	6%
Inkomstenoverdrachten/belastingen	30%
Financiële transacties	9%
Verrekeningen/overige	52%

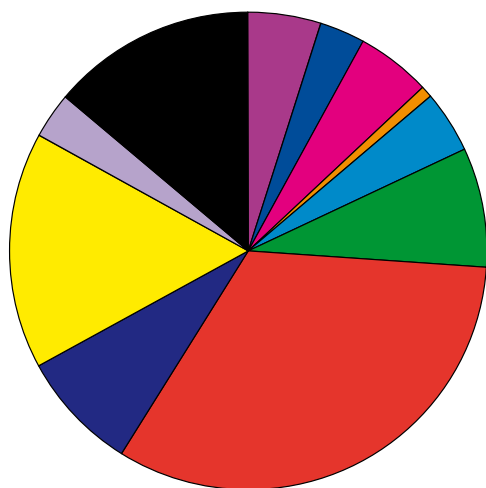
Functie indeling

De functionele indeling van de beleidstaken van een gemeente, volgens het BBV (Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeenten) is gebaseerd op 10 hoofdfuncties (0 t/m 9).

Tabel 5: Beleidstaak

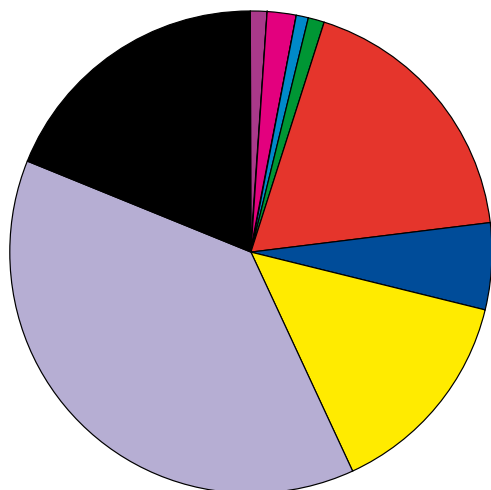
Bedragen x € 1.000	Uitgaven 2010	Inkomsten 2010
Beleidstaak		
0 Algemeen bestuur	20.329	5.524
1 Openbare orde en veiligheid	13.727	1.085
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	18.133	8.851
3 Economische zaken	2.915	447
4 Onderwijs	15.718	2.418
5 Cultuur en recreatie	33.169	3.697
6 Sociale voorzieningen/maatschappelijke dienstverlening	136.215	71.765
7 Volksgezondheid	30.314	22.127
8 Ruimtelijke ordening/volkshuisvesting	65.817	56.835
9 Financiering/algemene dekkingsmiddelen	13.540	156.580
Mutaties reserves	58.801	76.285
Totaal	408.678	405.614
Resultaat	-3.064	

Grafiek 5: Uitgaven op beleidstaak

0	Algemeen bestuur	5%
1	Openbare orde en veiligheid	3%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	5%
3	Economische zaken	1%
4	Onderwijs	4%
5	Cultuur en recreatie	8%
6	Sociale voorzieningen/maatschappelijke dienstverlening	33%
7	Volksgezondheid	8%
8	Ruimtelijke ordening/volkshuisvesting	16%
9	Financiering/algemene dekkingsmiddelen	3%
	Mutatie reserves	14%

Grafiek 5: Inkomsten op beleidstaak

0	Algemeen bestuur	1%
1	Openbare orde en veiligheid	0%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2%
3	Economische zaken	0%
4	Onderwijs	1%
5	Cultuur en recreatie	1%
6	Sociale voorzieningen/maatschappelijke dienstverlening	18%
7	Volksgezondheid	6%
8	Ruimtelijke ordening/volkshuisvesting	14%
9	Financiering/algemene dekkingsmiddelen	38%
	Mutatie reserves	19%

Balans

Hieronder is een verkorte balans weergegeven waarin de bezittingen (activa) zijn opgenomen en de wijze waarop deze zijn gefinancierd (passiva). De balanswaarde is nagenoeg hetzelfde gebleven.

De solvabiliteit is de verhouding eigen vermogen - vreemd vermogen, aangevend of er voldoende eigen vermogen is om aan de langlopende verplichtingen te voldoen. Ten opzichte van begin 2010 is de solvabiliteit afgenomen van 0,45 naar 0,34.

De liquiditeit is de mate waarin kortlopende schulden kunnen worden betaald uit vlottende activa.

Bijvoorkeur is deze ratio groter dan 1. Ten opzichte van begin 2010 is de liquiditeit gestegen van 1,82 naar 2,73.

Tabel 6: De balans

Bedragen x € 1 miljoen					
Activa	Ultimo 2010	Primo 2010	Passiva	Ultimo 2010	Primo 2010
Materiële vaste activa	205	198	Eigen vermogen	116	141
Financiële vaste activa	54	57	Voorzieningen	42	35
			Langlopende schulden	231	169
Totaal vaste activa	259	255	Totaal vaste passiva	389	345
Vorraden	118	82	Kortlopende schulden	79	109
Vorderingen	78	106			
Liquide middelen	13	11			
Totaal vlottende activa	209	199	Totaal vlottende passiva	79	109
Totaal	468	454		468	454

Reserves en voorzieningen

In 2010 is het eigen vermogen gedaald met ruim € 25 miljoen. Belangrijkste oorzaak van deze daling is dat in de eigen vermogen positie ultimo 2009 het resultaat over dit jaar (€ 41,6 miljoen) is opgenomen. Conform raadsbesluit bij de behandeling van de jaarrekening 2009 is een deel van dit resultaat herbestemd waardoor een deel weer werd onttrokken aan het eigen vermogen.

Tabel 7: Reserves en voorzieningen

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1-2010	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2010
Algemene reserve	12.519	1.496	3.962	10.053
Algemene grondreserve	10.989	6.085	5.344	11.730
Bestemmingsreserve	76.247	51.567	26.425	101.389
Totaal reserves	99.755	59.148	35.731	123.172
Voorzieningen	34.935	14.022	8.410	40.547
Totaal	134.690	73.170	44.141	163.719

3. Inhoudelijke ontwikkelingen

Algemeen

Zoals wij bij de behandeling van de programmabegroting 2010, reeds voorzagen is het afgelopen jaar om meerdere redenen een uitdagend jaar geworden. Na de financiële crisis die zich in 2008 voltrok, werd de Wereldeconomie in 2009 en 2010 hard geraakt door zwaarste economische recessie in 70 jaar. In deze zelfde periode fuseerden de voormalige gemeenten Arcen & Velden en Venlo per 1 januari 2010 tot de nieuwe gemeente Venlo en vonden er in het najaar van 2009 raadsverkiezingen plaats.

U stelde als de nieuw gekozen Venlose gemeenteraad in juni 2010 de, met het oog op de herindeling geschreven, strategische visie Venlo 2030 vast. Daarmee werd de inhoudelijke koers van de gemeente Venlo vastgelegd en gaf u een impuls aan de herprogrammering van de gemeentelijke inspanningen, gericht op het behalen van de in de visie opgenomen ambities. Meer woon- en leefkwaliteit en een scherpere focus en inzet op de verder ontwikkeling van de regionale kennisintensieve infrastructuur moeten de hoofdkeers bepalen van het stedelijk beleid in de voor ons liggende jaren.

Ook het door de coalitievormende partijen in uw raad geformuleerde coalitieprogramma staat in het teken van deze lange termijn ambities en de daarvoor noodzakelijke investeringen en inspanningen. Het bevat daarbij de wens om te komen tot een noodzakelijke heroriëntatie op de verhouding tussen de gemeentelijke overheid en de Venlonaren. Wij delen de daarin opgenomen ambitie om de inwoners van Venlo weer opnieuw te leren verantwoordelijkheid te nemen en verantwoordelijk te zijn voor hun directe leef- en woonomgeving en voor hun eigen leven en gezin.

De noodzaak om, gelet op deze ambities en de daarvoor ontoereikende middelen, te komen tot noodzakelijke ombuigingen en bezuinigingen heeft ertoe geleid dat wij u in 2010 vergaande bezuinigingsvoorstellen hebben gedaan. Om de maatschappelijke consequenties hiervan zo gering mogelijk te laten zijn heeft de gemeentelijke bedrijfsvoering daaraan vooralsnog het grootste aandeel geleverd.

Programma's

Ondanks deze zware financiële tegenwind hebben wij ons het afgelopen jaar ingespannen om de, op basis van de strategische visie, de in 2010 voor het eerst in de raadsprogramma's geformuleerde doelen dichterbij te halen. In het oog springend was natuurlijk de naderende voltooiing van de Maasboulevard en het geheel vernieuwde Maasfront van de stad. Maar ook op andere terreinen is hard doorgewerkt. Voor het Kazerne-Kwartier is de cruciale keuze voor het model 'Lijnstad' gemaakt. De optimalisatie van het project Q4 heeft geleid tot een realistischer plan met een beter samenspel tussen gemeente, corporaties en overige private partijen.

Ten aanzien van de doelen uit het programma Stad van Actieve Mensen hebben we gezien dat ondanks de economische omstandigheden en de oplopende werkloosheid de arbeidsparticipatie ten opzicht van de uitgangspositie in 2008 is gestegen. Deze nam toe van 66,7% in 2008 naar 70,3%. Dat wil zeggen dat in 2010 70,3% van de volwassenen in Venlo betaald werk verrichtte en dus actief was op de arbeidsmarkt. Echter, ten opzichte van een Nederlands gemiddelde van 77% kunnen we hier, mede gelet op de als gevolg van de vergrijzing te verwachten vervangingsvraag, in de nabije toekomst waarschijnlijk zeker nog vooruitgang boeken.

Venlo kenmerkt zich door een hoogwaardige kennisintensieve industrie en een relatief laagopgeleide opgeleide bevolking. Daardoor komen de revenuen van deze economische activiteiten niet als vanzelfsprekend toe aan de stad of aan de regio. Als gevolg van het noodzakelijk forenzenverkeer dat voor het instandhouden van deze activiteiten noodzakelijk is, vloeit een aanzienlijk deel van de financiële opbrengsten weg naar aangrenzende regio's en leveren deze, over het algemeen hoger opgeleide, forenzen dus geen bijdrage aan de Venlose gemeenschap.

Met het oog daarop heeft u de ambitie uitgesproken en vastgelegd om jongeren uit de regio die hoger onderwijs willen gaan volgen met een, ook bij de regionale economie, passend onderwijsaanbod te binden en ook jongeren van elders naar Venlo te halen. Daar zijn we in 2010 samen met onze onderwijspartners zeker in geslaagd. Ten opzichte van een begrote toename van 46 studenten heeft er een toename plaats gevonden van 223 nieuw ingeschreven studenten.

Aan het inwonertal was dat echter nog niet te merken. Dit cijfer daalde met 549 van 100.328 inwoners in 2009 naar 99.977 per 31 december 2010. Daar hoort echter een belangrijke kanttekening bij. Dit aantal inwoners steekt namelijk nog zeer gunstig af bij het bij ongewijzigd beleid vooraf geprognosticeerde aantal van 99.075 inwoners, een verschil van maar liefst 902 inwoners.

Om deze bevolking te huisvesten zijn in er 2010 634 woningen aan de Venlose woningvoorraad toegevoegd. We hadden een toename van 300 woningen begroot. Voor de belangrijke doelgroep studenten heeft er weliswaar in 2010 netto geen toename van het woningaanbod plaats gevonden, daar tegenover staat dat wij hierover wel intensief in gesprek zijn met de woningcorporaties en het hoger onderwijs zodat wij ook hier op korte termijn een behoorlijke uitbreiding van woonmogelijkheden voor deze groep verwachten. In 2010 is het instrument Dynamische Woningbouwprogrammering ontwikkeld waarmee wij het gesprek met externe partners in het veld van de volkshuisvesting (corporaties, ontwikkelaars, beleggers, aannemers, makelaars) zijn aangegaan. Dit gesprek wordt in 2011 uiteraard voortgezet.

Het fundament onder onze regionale welvaart zijn de ondernemers en ondernemingen die dagelijks onze inwoners van werk en inkomsten voorzien. Een duurzame ontwikkeling van deze economische activiteiten is van eminent belang voor de ontwikkeling van onze stad. Om die economie dynamisch en innovatief te houden zijn startende ondernemers die met nieuwe ideeën de economie verrijken en versterken onmisbaar. Hoewel Venlo ten opzichte van de andere stedelijke regio's in relatieve zin traditioneel geen sterke ondernemerscultuur kent zagen we in 2010 een toename van het aantal startende ondernemers in speerpuntsectoren van maar liefst 2,4% waar deze stijging in 2009 nog slechts 0,5% bedroeg.

Voor een verdere toelichting op de gerealiseerde maatschappelijke effecten binnen de raadsprogramma's verwijzen wij u graag het betreffende hoofdstuk in de jaarrekening.

